

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 17.3.2003 60. vuosikerta Numero 1 Sivu 10

Tarjolla uusia kevätvehnälaajikkeita

Yrjö Salo, MTT ja Patrik Erlund, Nylands Svenska Lantbrukssällskap

Kevätvehnälaajikkeen tulee olla satoisa ja riittävän aikainen. Myös lujakortisuus sekä korkea ja kestävä sakoluku ovat tärkeitä ominaisuuksia. Näin sato voidaan kuivata pellolla mahdollisimman kuivaksi. Tjalve-kevätvehnä on ollut pitkään valta-asemassa, mutta nyt se on saanut seurakseen uusia, satoisampia lajikkeita.

Kevätvehnän taudinkestävyys on tärkeää. Septoriaa on esiintynyt eniten Anniina-, Mahti- ja Vinjett-lajikkeissa. Härmää on puolestaan ollut Tjalvessa. Valtakunnallisesti keltaruostetta on ollut vähän. Parhaiten sitä kestivät vuonna 1996 Mietoissa Mahti, Satu ja Vinjett. Näiden lajikkeiden sadot olivatkin suuria. Keltaruostetta esiintyi sen sijaan Manussa ja Bastianissa sekä tätä ennen kestävinä pidetyissä Hetassa, Renossa ja Tjalvessa. Niiden sadot pienuivat.

Kevätvehnät lajikelistalla

Virallisella lajikelistalla olevat lajikkeet aikaisuusjärjestyksessä (lajikkeen jalostaja ja kauppaantulovuosi Suomessa).

Heta (Hankkija 1988) on aikainen laatuvehnä.

Manu (Valtion viljavarasto 1993) on aikainen laatuvehnä, jonka korsi on pitkä. Valkuaispitoisuus ja hehtolitraino ovat korkeita.

Anniina (Boreal 2001) on aikainen, Tjalvea kolme päivää aikaisempi lajike, mutta silti satoisa. Korsi on lyhyt ja luja. Valkuaispitoisuus ja hehtolitraino ovat erittäin korkeita. Jyvät ovat pieniä. Sakolukuominaisuudet ovat Tjalven luokkaa.

Bastianin (NK, Norja 1989) sakoluku on erittäin korkea ja kestävä. Korsi on erittäin lyhyt ja luja. Jyväkoko on erittäin pieni.

Satun (Weibull 1989) hehtolitraino on korkea, mutta sakoluku alhainen.

Kruunu (Boreal 2001) on satoisa lajike, jonka kasvuaika on Tjalvea päivän lyhyempi. Korsi on pitkä eikä kovin kestävä. Hehtolitraino ja valkuaispitoisuus ovat alhaisia. Sakoluku on erittäin korkea ja erittäin kestävä. Tähdä on tuleentuneena ruskea.

Renolla (NK, Norja 1987) on hyvät sakolukuominaisuudet. Korsi on pitkä ja heikko. Sato on vaatimaton, mutta leivontalaatu hyvä.

Mahti (Boreal 1994) on kasvuajaltaan Tjalvea päivän aikaisempi ja satotasoltaan vähän parempi. Korsi on melko pitkä eikä kovin kestävä. Valkuaista on vähän. Korjuun viivästyessä sakoluku on erittäin kestävä.

Tjalve on saanut kilpailijoita

Tjalve (Weibull 1993) on pitkään ollut valtalajike. Uudet lajikkeet ovat kuitenkin ohittaneet sen satoisuudessa. Korsi on lyhyt ja luja. Taudinkestävyys on murtunut, lajike on altis härmälle ja keltaruosteelle.

Vinjett (Svalöf Weibull, Ruotsi 2001) on satoisa lajike. Se muistuttaa ominaisuuksiltaan Tjalvea. Korsi on kuitenkin pidempi eikä niin luja kuin Tjalvella. Valkuaispitoisuus on alhainen. Sakoluku on korjuussa ja korjuun viivästyessä alhainen.

Zebra (Svalöf Weibull, Ruotsi 2002) on myöhäinen ja satoisa lajike. Korsi on melko pitkä, mutta erittäin luja. Jyvät ovat erittäin suuria ja valkuaista on vähän. Sakolukuominaisuudet ovat melko hyvät.

Amaretto (Schweiger-Weizen, Saksa 2003) on ollut virallisissa lajikekokeissa vuosina 2001–2002 linjanumerolla STRG 110-98. Se on myöhäinen ja erittäin satoisa lajike. Kasvu-aika on päivän pidempi kuin Tjalvella, mutta sato on huomattavasti suurempi kuin kaikilla muilla lajikkeilla. Tämän vuoksi valkuaispitoisuus jää alhaiseksi. Korsi on Mahdin luokkaa eli pidempi ja heikompimpi kuin Tjalvella. Hehtopaino on Tjalven luokkaa. Sakoluku on vain vähän korkeampi kuin Vinjett-lajikkeella korjuussa ja korjuun viivästyessä. Erityistä taudinarkuutta lajikkeella ei ole ollut.

Lisätietoja: yrjo.salo@mtt.fi
puh. (02) 431 4161

Kevätvehnälaajikkeiden ominaisuudet virallisissa lajikekokeissa vuosina 1995-2002.

Lajike	Suositelt viljely- alue	Kasvu- aika vrk	Satoisuus vyöhykkeillä		Lako %	Korren pituus cm	Val- taainen %	Sakoluku kor- juussa	myöh.
			I	II					
Anniina	I-III/I	100	103	105	12	77	14,8	280	220
Kruunu	I-II/e	102	110	111	16	85	12,7	314	279
Mahti	I-II/e	102	104	108	15	83	12,8	286	294
Tjalve	I	103	4440 =100	4380 =100	11	73	13,6	300	231
Vinjett	I	104	110	113	14	81	12,7	244	212
Zebra	I	104	110	122	12	83	12,9	292	263
Amaretto	I	104	128	136	15	84	11,2	258	223